

# INTERNATIONAL TRADE (Part-III)

*S. Madushanka*

*B.Sc (Mgt) Accounting (Special) (U.G)*

*University of Sri Jayewardenepura*

## වෙළෙඳ අනුපාතය

අපනයනය කරනු ලබන භාණ්ඩ ඒකකයකින් ලබා ගත හැකි ආනයන භාණ්ඩ ඒකක ප්‍රමාණය වෙළෙඳ අනුපාතය ලෙස අර්ථ දැක්විය හැකි ය.

වෙළෙඳ අනුපාතිකයේ ප්‍රභේද දෙකකි.

1. භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතිකය
2. ආදායම් වෙළෙඳ අනුපාතිකය

## භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතිකය

භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතිකය ලෙසින් අර්ථ දක්වන්නේ ද අපනයන ඒකකයකින් ලබා ගත හැකි ආනයන භාණ්ඩ ඒකක ප්‍රමාණය ලෙස දැක්වූ වෙළෙඳ අනුපාතය ම ය.

භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතිකය පහත සඳහන් පරිදි සමීකරණයක් ඇසුරින් දැක්විය හැකි ය.

$$\text{භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතිකය} = \frac{\text{අපනයන මිල දර්ශකය}}{\text{ආනයන මිල දර්ශකය}} \times 100$$

### නිදසුන 1

2022 වර්ෂයේ අපනයන මිල දර්ශකය = 103.5

2022 වර්ෂයේ ආනයන මිල දර්ශකය = 108.4

භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතය =  $\frac{103.5}{108.4} \times 100$

භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතය = 95.47%

## භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතිකය වෙනස් වීම කෙරෙහි බලපාන හේතු

භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතිකය වෙනස් වීම කෙරෙහි බලපාන හේතු පහත සඳහන් පරිදි වෙන් කර දැක්විය හැකි ය.

| භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතිකය අඩු වීම<br>කෙරෙහි බලපාන හේතු                  | භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතිකය වැඩි වීම<br>කෙරෙහි බලපාන හේතු                 |
|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| අපනයන මිල දර්ශකය පහත<br>වැටී ආනයන මිල දර්ශකය<br>ඉහළ යාම             | අපනයන මිල දර්ශකය ඉහළ හා<br>ආනයන මිල දර්ශකය පහළ යාම                  |
| ආනයන මිල දර්ශකයට වඩා<br>වැඩි වේගයකින් අපනයන<br>මිල දර්ශකය පහළ බැසීම | අපනයන මිල දර්ශකයට වඩා වැඩි<br>වේගයකින් ආනයන මිල දර්ශකය<br>පහත වැටීම |
| අපනයන මිල දර්ශක ය<br>ස්ථාවර ව තිබිය දී ආනයන<br>මිල දර්ශකය ඉහළ යාම   | අපනයන මිල දර්ශකය ස්ථාවර ව<br>තිබිය දී ආනයන මිල දර්ශකය පහළ<br>යාම    |
| ආනයන මිල දර්ශකය ස්ථාවර<br>ව තිබිය දී අපනයන මිල<br>දර්ශකය පහත වැටීම  | ආනයන මිල දර්ශකය ස්ථාවරව තිබියදී<br>දී අපනයන මිල දර්ශකය ඉහළ යාම      |

පසුගිය වසර කිහිපය තුළ භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතය වෙනස් වී ඇති ආකාරය පහත පරිදි දැක්විය හැකි ය.

| වර්ෂය | අපනයන<br>මිල දර්ශකය | ආනයන<br>මිල දර්ශකය | භාණ්ඩ වෙළෙඳ<br>අනුපාතිකය |
|-------|---------------------|--------------------|--------------------------|
| 2010  | 100                 | 100                | 100.0                    |
| 2011  | 106.3               | 102.5              | 100.2                    |
| 2012  | 105.2               | 103.51             | 99.6                     |
| 2013  | 105.5               | 108.51             | 97.6                     |
| 2014  | 105.5               | 108.51             | 97.6                     |
| 2015  | 95.6                | 95.3               | 100.3                    |
| 2016  | 94.1                | 90.35              | 104.0                    |
| 2017  | 95.1                | 91.35              | 102.0                    |

## භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතිකයේ වෙනස්වීම්වල ආර්ථික ප්‍රතිච්ඡාක

භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතිකයේ වෙනස්වීම්වල ආර්ථික ප්‍රතිච්ඡාක පහත සඳහන් පරිදි දැක්විය හැකි ය.

### භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතිකය ඉහළ යාමේ ආර්ථික ප්‍රතිච්ඡාක

- එම අපනයනවල ආනයන ශක්‍යතාව ඉහළ යාම
- වෙළෙඳ ශේෂය වාසිදායක වීම
- සමස්ත ශේෂයට (ගෙවුම් ශේෂයට) වාසිදායක වීම
- සංචිත හා වත්කම් ඉහළ යාම

## භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතිකය පහළ යාමේ ආර්ථික ප්‍රතිඵල

- අපනයන හා ආනයන කෙරෙහි පහළ යාම
- වෙළෙඳ ශේෂ හිඟය වැඩි වීම
- ගෙවුම් ශේෂයේ සමස්ත හිඟය වැඩි වීම
- සංචිත හා වත්කම් අඩු වීම

## ආදායම් වෙළෙඳ අනුපාතිකය

ආදායම් වෙළෙඳ අනුපාතිකය යනු අපනයන ආදායමෙහි ආනයන ක්‍රය ශක්තිය මැනීම සඳහා භාවිත කරන දර්ශකය යි.

ආදායම් වෙළෙඳ අනුපාතිකය මැනීම සඳහා පහත සඳහන් සමීකරණය යොදා ගනී.

$$\text{ආදායම් වෙළෙඳ අනුපාතිකය} = \frac{\text{අපනයන මිල දර්ශකය} \times \text{අපනයන පරිමා දර්ශකය}}{\text{ආනයන මිල දර්ශකය}} \times 100$$

### නිදසුන :

|                                |                                               |
|--------------------------------|-----------------------------------------------|
| 2022 වර්ෂයේ අපනයන මිල දර්ශකය   | = 103.5                                       |
| 2022 වර්ෂයේ ආනයන මිල දර්ශකය    | = 108.4                                       |
| 2022 වර්ෂයේ අපනයන පරිමා දර්ශකය | = 116.4                                       |
| 2022 ආදායම් වෙළෙඳ අනුපාතිකය    | $\frac{103.5 \times 116.4}{108.4} \times 100$ |
| 2022 වර්ෂයේ ආනයන මිල දර්ශකය    | = <u>1113.8</u>                               |

භාණ්ඩ වෙළෙඳ අනුපාතිකය අපනයන පරිමා දර්ශකයෙන් ගුණ කිරීමෙන් ද ආදායම් වෙළෙඳ අනුපාතිකය ලබා ගත හැකි ය.

## ආදායම් වෙළෙඳ අනුපාතිකයේ ආර්ථික ප්‍රතිවිපාක

ආදායම් වෙළෙඳ අනුපාතිකයේ ආර්ථික ප්‍රතිවිපාක පහත සඳහන් පරිදි වෙන් කර දැක්විය හැකි ය.

| ආදායම් වෙළෙඳ අනුපාතිකය<br>ඉහළ යාමේ ආර්ථික ප්‍රතිවිපාක | ආදායම් වෙළෙඳ අනුපාතිකය<br>පහළ යාමේ ආර්ථික ප්‍රතිවිපාක |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| අපනයන ඉපයුම් වැඩි වීම                                 | ආනයන වියදම් ඉහළ යාම                                   |
| අපනයන ශක්‍යතාව ඉහළ යාම                                | ආනයන ශක්‍යතාව පහළ යාම                                 |
| වෙළෙඳ ශේෂය ඉහළ යාම                                    | වෙළෙඳ ශේෂය පහළ යාම                                    |
| ගෙවුම් ශේෂයේ සමස්ත ශේෂය හිතකර<br>තත්ත්වයකට පැමිණීම    | ගෙවුම් ශේෂයේ සමස්ත ශේෂය<br>අහිතකර තත්ත්වයකට පැමිණීම   |
| උද්ධමනාත්මක බලපෑම් ඇති කිරීම                          | උද්ධමනාත්මක බලපෑම් අඩු වීම                            |

2021

2022

2023

# උසස් පෙළ

ගිණුම්කරණය

ආර්ථික විද්‍යාව

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

2021

2022

# සාමාන්‍ය පෙළ

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය

තනි හෝ කණ්ඩායම් පන්ති

(English & Sinhala Medium)

# 0763655550

S. Madushanka

B.Sc (Mgt) Accounting (Special) (U.G)

University of Sri Jayewardenepura